

øvrige Indtægter og derfra igjen at afholde Udgifterne til Folkekirken, ligesom de afholdes derfra til enhver anden almindelig Statsinstitution. Derved vil tillige den hos en vis Deel af de geistlige Embedsmænd herskende Forestilling om, at de staae i et ganske andet og mere selvstændigt Forhold til Staten end dens andre Embedsmænd, blive berigtiget.

Hertil kommer, at man formeentlig ikke grundlovmæssig kan undlade ved en Omordning af de herhenhørende Forhold at inddrage de omhandlede Indtægter i Statskassen og optage dem paa Finantsloven, naar man ikke aabent og ligefrem vil vedkjende sig, at de ikke tilhøre Staten. Grundlovens § 48 siger:

„Paa hver ordentlig Rigsdag, strax efter at samme er sat, fremlægges Forslag til Finantsloven for det følgende Finantsaar, indeholdende et Overflag over Statens Indtægter og Udgifter. — Forinden Finantsloven er vedtagen, maae Skatterne ei opkræves. Ingen Udgift maa afholdes, som ikke har Hjemmel i Finantsloven.“

Enten ere de omhandlede Midler Statens, og da maae de efter Grundlovens Bud opføres blandt Statens øvrige Indtægter, eller de opføres ikke blandt Statens øvrige Indtægter, og da er det indrømmet, at de ikke ere Statsindtægter. Enten er det Staten, der lønner de geistlige Embedsmænd, og da maae Udgifterne dertil efter Grundlovens Bud opføres blandt Statens øvrige Udgifter, eller de opføres ikke blandt Statens øvrige Udgifter, og da er det indrømmet, at det ikke er Staten, der lønner de geistlige Embedsmænd.

Man kan ikke svække denne Paaberaabelse af Grundlovens klare Bud ved at indvende, at man da har været i Modsigelse med den nævnte Grundlovsparagraph i hele den Tid, der er forløben, siden Grundloven blev givet. Sagen er nemlig den, at dette Forhold, som saa mange andre, ikke lod sig ordne i selve Grundloven, men man maatte lade sig nøie med der at fastslaae Principerne. Man begyndte ikke længe derefter at tænke paa en Birkeliggjørelse af Grundlovens Bud i flere Retninger, og da ogsaa i Henseende til det Spørgsmaal, her foreligger, om Geistlig-

hedens Lønning paa en anden mere tidsvarende Maade istedetfor den hidtil anvendte. Men Gjennemførelsen af slige store Principer, der staae i afgjort Modstrid med Interesser og Corporationer, som ere knyttede til den gamle Tilstand, maa altid kæmpe sig frem under stor og mægtig Modstand, og denne bliver saameget vanskeligere at overvinde, naar den udgaaer fra den geistlige Corporation, der er den stærkeste af alle. Denne Kamp imellem Forsvarerne for det Gamle og det Nye, dreier sig hovedsagelig om Spørgsmaalet: Ere de Midler, der hidtil have været anvendte til at lønne de evangelisk-lutheriske geistlige Embedsmænd her i Landet og til forskjellige statskirkelige Indretninger, Statens Midler, eller ere de det ikke? De, der holde paa det Gamle i disse Forhold, paastaae, at de Midler, der nu anvendes til folkekirkelige Diemed, skulle vedblive at anvendes hertil, og om flere af dem end ikke ligefrem erklære dem for Folkekirkens Eiendom i Modsetning til Statens, saa paastaae de dog, at Staten ikke har samme Eiendomsret over dem, som over sine andre Eiendomme. Denne Kamp er staaende og vil vedblive at være staaende, indtil Sagen afgjøres, enten derved, at Staten ved Lov inddrager disse Indtægter i Finantskassen og optager dem i Finantsloven, samt bestemmer, at de hidtil ved disse Indtægter afholdte Udgifter nu skulle udredes af Finantskassen med de Beløb, der bevilges igjennem Finantsloven, eller derved, at det bestemmes ved Lov, at disse Indtægter og Udgifter vedblivende skulle holdes udenfor Finantsloven. Saa længe dette Spørgsmaal ikke har fundet sin Afgjørelse, maa Gjennemførelsen af Grundlovens § 48 paa dette Omraade staae hen, men der kan ikke derfra drages nogen Slutning, med Hensyn til Forsvarligheden overfor Grundloven af, fremdeles at holde de omhandlede Indtægter og Udgifter udenfor Finantsloven.

Derksom det af Regjeringen forelagte Lovforslag blev ophævet til Lov, da vilde Paastanden om, at de omhandlede Midler tilhøre Staten, være slaaet til Jorden, og Paastanden om, at de tilhøre et ubekjendt Noget,